

Deltaprogramma | Nieuwbouw en herstructurering

Maatregelenmatrix

Een overzicht met 155 klimaatmaatregelen: fysieke maatregelen die genomen kunnen worden ter voorkoming van overlast door water, droogte en hitte en maatregelen die schade bij een eventuele overstroming kunnen beperken.

Maatregelenmatrix

Leeswijzer

In dit overzicht vindt u 155 klimaatmaatregelen: fysieke maatregelen die genomen kunnen worden ter voorkoming van overlast door water, droogte en hitte en maatregelen die schade bij een eventuele overstrooming kunnen beperken. De legenda achterin bevat een overzicht van de informatie per maatregel.

In de matrix is die informatie telkens over twee pagina's verspreid, waarbij op de linkerpagina de klimaatthema's en de clusterindeling worden herhaald en rechts de aanvullende informatie te vinden is.

Bij elke maatregel hoort bovendien een factsheet, met uitgebreide informatie. U kunt deze factsheets bekijken en downloaden op www.DPNHmaatregelenmatrix.nl. De factsheets zijn onderverdeeld in clusters. De kleur die in deze matrix is gebruikt voor de clusters, is duidelijk herkenbaar terug te zien op de factsheets. Zo kunt u eenvoudig de factsheets over hetzelfde thema bij elkaar vinden.

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maavelddaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
1			X	X	X	X				Benutten geomorfologie en bodem bij inrichten	Bodem	Bodem en ondergrond
			*									
				*								
					*							
						*						
2			X	X						Bodemstructuurverbetering, zoals meer zwarte grond in tuin	Bodem	Bodem en ondergrond
			*									
				*								
3							X			Warmte- en koude opslag (WKO) in de bodem	Bodem	Bodem en ondergrond
4							X			Koeling door rivierwater	Bodem	Bodem en ondergrond
5				X		X				Opzetten peil ter voorkoming van bodeminstabiliteit	Bodem	(Bodem)peilbeheer
				*								
						*						
6				X	X	X				Peilbesluit (verhogen waterpeil)	Bodem	(Bodem)peilbeheer
				*								
					*							
						*						
7			X							Peilbesluit (verlagen waterpeil)	Bodem	(Bodem)peilbeheer
8	X				X			X		Kwelschermen	Bodem	(Bodem)peilbeheer
	*											
					*							
								*				
9			X	X	X	X	X	X		Onderwaterdrainage	Bodem	(Bodem)peilbeheer
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
10			X	X	X					Ondiepe infiltratie in ondergrond - shallow subsurface infiltration	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Stad		Direct	>	0	+	0	0	0	0	+	=	<10
			Matig											
			Groot											
			Groot											
			Klein											
ja	Robuust	Perceel		Direct	>	+	0	+	0	0	0	+	+	<10
			Groot											
			Groot											
	Flexibel	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	0	0	0	+	-	<10
	Flexibel	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	0	0	0	+	-	<10
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	-	0	0	0	0	=	nvt
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	-	0	0	0	0	=	nvt
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	0	0	0	0	+	-	>20
			Groot											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	+	0	0	0	+	-	10-20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Perceel		Direct	<	+	0	0	0	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Matig											
			Matig											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
1			x	x	x	x				Benutten geomorfologie en bodem bij inrichten	Bodem	Bodem en ondergrond
			*									
				*								
					*							
						*						
2			x	x						Bodemstructuurverbetering, zoals meer zwarte grond in tuin	Bodem	Bodem en ondergrond
			*									
				*								
3							x			Warmte- en koude opslag (WKO) in de bodem	Bodem	Bodem en ondergrond
4							x			Koeling door rivierwater	Bodem	Bodem en ondergrond
5				x		x				Opzetten peil ter voorkoming van bodeminstabiliteit	Bodem	(Bodem)peilbeheer
				*								
						*						
6				x	x	x				Peilbesluit (verhogen waterpeil)	Bodem	(Bodem)peilbeheer
				*								
					*							
					*							
7			x							Peilbesluit (verlagen waterpeil)	Bodem	(Bodem)peilbeheer
8	x				x			x		Kwelschermen	Bodem	(Bodem)peilbeheer
	*											
					*							
								*				
9			x	x	x	x	x	x		Onderwaterdrainage	Bodem	(Bodem)peilbeheer
			*									
				*								
					*							
					*		*					
								*				
10			x	x	x					Ondiepe infiltratie in ondergrond - shallow subsurface infiltration	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Wro structuurvisie	<2	+	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
Meerdere	<2	o	+	Particulier/privaat	Particulier/privaat	geen
Meerdere	<2	o	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	o	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Waterwet	<2	o	o	Waterschap	Waterschap	Publiek/privaat
Waterwet	<2	o	o	Waterschap	Waterschap	Publiek/privaat
Waterwet	<2	o	o	Waterschap	Waterschap	Publiek
Meerdere	2-4	o	o	Waterschap	Waterschap	Publiek
Meerdere	2-4	-	o	Variabel	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	o	-	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat

Klimaatthema's									(Clustering van) maatregelen			
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
11			X							Infiltratie naar diepere grondlagen (deep infiltration)	Bodem	Infiltreren
12			X	X	X	X		X		Wadi's	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
13			X	X	X	X				IT-riool	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							
						*						
14			X	X	X	X		X		Doorlatende verharding (o.a. herprofiëren van wegen en parkeerplaatsen)	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
15			X	X	X	X		X		Minder verharding particuliere kavels	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
16			X	X						Waterpasserende verharding	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
17			X				X		X	Groene daken(/groene overkapping)	Verhard oppervlak	Vergroening verharde oppervlakten
			*									
							*					
									*			

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Robuust	Wijk	Groot	Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	+	10-20
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
	Robuust	Straat		Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	+	10-20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Klein											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	++	nvt
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	++	nvt
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	<10
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Gebouw		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	>20
			Matig											
			Groot											
			Groot											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
11			X							Infiltratie naar diepere grondlagen (deep infiltration)	Bodem	Infiltreren
12			X	X	X	X		X		Wadi's	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
13			X	X	X	X				IT-riool	Bodem	Infiltreren
			*									
				*								
					*							
						*						
14			X	X	X	X		X		Doorlatende verharding (o.a. herprofileren van wegen en parkeerplaatsen)	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
15			X	X	X	X		X		Minder verharding particuliere kavels	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
16			X	X						Waterpasserende verharding	Verhard oppervlak	Afname verhard oppervlak
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
17			X				X		X	Groene daken(/groene overkapping)	Verhard oppervlak	Vergroening verharde oppervlakten
			*									
							*					
									*			

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Overige	2-4	-	-	Provincie	Eigenaar/beheerder	geen
Wro bestemming-splan	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek
Waterwet	2-4	0	+	Gemeente	Gemeente	geen
Overige	<2	0	0	Variabel	Variabel	geen
Wro bestemming-splan	<2	-	+	Particulier/privaat	Particulier/privaat	geen
Overige	<2	0	0	Gemeente	Gemeente	geen
Meerdere	<2	-	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maavelddaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofddcluster	Cluster
18							x		x	Groene geluidsschermen	Verhard oppervlak	Vergroening verharde oppervlakten
							*		*			
19			x	x	x	x	x	x		Grasvelden	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
20			x	x	x	x	x	x		Groene bermen en verkeerslijnen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
21			x	x	x	x	x	x	x	Stadsbossen en parken	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
22			x	x	x	x	x	x	x	Straatbomen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
								*				
								*				

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen						Financiën		
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Robuust	Straat		Direct	<	+	o	o	+	o	o	+	+	>20
			Klein											
			Groot											
ja	Robuust	Wijk		Direct	=	+	o	o	+	+	+	+	++	nvt
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	+	o	o	+	o	o	+	++	nvt
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Klein											
			Matig											
			Klein											
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	>	+	o	o	+	+	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Groot											
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	+	+	o	+	o	o	+	+	>20
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
			Groot											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
18							X		X	Groene geluidsschermen	Verhard oppervlak	Vergroening verharde oppervlakten
							*		*			
19			X	X	X	X	X	X		Grasvelden	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
20			X	X	X	X	X	X		Groene bermen en verkeerslijnen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
21			X	X	X	X	X	X	X	Stadsbossen en parken	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
22			X	X	X	X	X	X	X	Straatbomen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
								*				

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	-	o	Gemeente	Gemeente	Publiek
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen
Meerdere	>4	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek
Overige	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maavelddaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
23							x		x	Verticaal groen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
							*					
									*			
24			x	x	x	x	x	x	x	Groen en beschutting in nieuwbouw	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
							*		*			
25			x	x	x	x	x	x	x	Realisatie ecologische verbindingzones	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
							*	*				
26			x	x	x	x	x	x	x	Koelteparken	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
							*	*				
27			x	x	x	x	x	x	x	Tijdelijke natuur op braakliggende terreinen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
							*	*				
							*	*				

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Gebouw		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
			Groot											
	Robuust	Regio		Direct	1+	+	0	0	+	+	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	>	+	0	0	+	+	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Groot											
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	±	>20
			Klein											
			Klein											
			Klein											
			Klein											
			Matig											
			Matig											
			Groot											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
23							x		x	Verticaal groen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
							*		*			
24			x	x	x	x	x	x	x	Groen en beschutting in nieuwbouw	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
25			x	x	x	x	x	x	x	Realisatie ecologische verbindingzones	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
26			x	x	x	x	x	x	x	Koelteparken	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				
27			x	x	x	x	x	x	x	Tijdelijke natuur op braakliggende terreinen	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
						*		*				
								*				

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Overige	<2	-	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Variabel	Variabel	Publiek/privaat
Meerdere	>4	-	o	Provincie	Provincie	Publiek
Meerdere	>4	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek
	<2	o	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maavelddaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
28			x	x	x	x	x	x	x	Vegetatie in de wijk	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
29			x	x	x	x	x	x	x	Groene verblijfruimtes	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
30			x	x	x	x	x	x	x	Meer groen (geconcentreerd)	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
31							x		x	Meer groen (verspreid)	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
							*					
									*			
32								x	x	Bevorderen biodiversiteit, natuurlijke vijanden plaag- en invasiesoorten	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
								*				
									*			

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
			Groot											
ja	Robuust	Gebouw		Direct	=	+	+	0	+	+	0	+	+	>20
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
			Groot											
	Robuust	Straat		Direct	1+	+	0	0	+	+	+	+	-	>20
			Groot											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Straat		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Matig											
	Veerkrachtig	Stad		Lange termijn	>	+	0	0	0	0	+	+	+	<10
			Matig											
			Klein											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
28			x	x	x	x	x	x	x	Vegetatie in de wijk	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
29			x	x	x	x	x	x	x	Groene verblijfruimtes	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
30			x	x	x	x	x	x	x	Meer groen (geconcentreerd)	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
31							x		x	Meer groen (verspreid)	Vegetatie & gewassen	Aanleg groen en natuur
							*					
									*			
32								x	x	Bevorderen biodiversiteit, natuurlijke vijanden plaag- en invasiesoorten	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
								*				
									*			

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	-	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen
Meerdere	<2	o	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maavelddaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofddcluster	Cluster
33			x	x	x	x	x	x	x	Stadslandbouw	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
									*			
34									x	Geen pollenproducerende beplanting	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
35							x		x	Mediterrane beplanting	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
36							x		x	Nieuwe gewassen voor moes- en volkstuinen	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
37							x		x	Zilte gewassen	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
38			x							Luchtzakken/Airbag Water Storage (in een watergang)	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
39	x									Retentiegebied (Nood overloopgebied)	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
40			x	x	x		x			Waterbuffers/open water aanleggen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
			*									
				*								
							*					
41	x	x	x					x		Bovenstroomse maatregelen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
								*				

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Straat		Direct	=	+	0	+	0	+	0	+	+	<10
			Groot											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Matig											
			Klein											
			Klein											
	Robuust	Perceel	Groot	Direct	<	-	0	0	+	0	0	0	+	<10
	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	<10
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	+	0	0	0	+	+	<10
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	+	0	0	0	+	+	<10
			Matig											
			Matig											
	Flexibel	Wijk	Groot	Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
	Veerkrachtig	Stad	Groot	Direct	>	0	0	0	0	0	0	0	±	10-20
ja	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	0	+	+	+	+	=	<10
			Groot											
			Groot											
			Matig											
ja	Flexibel	Regio		Middellange termijn	1+	0	0	0	0	0	0	0	++	<10
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Groot											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldaling	Hitte	Waterkwaliteit	Lucht kwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
33			x	x	x	x	x	x	x	Stadslandbouw	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
34									x	Geen pollenproducerende beplanting	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
35							x		x	Mediterrane beplanting	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
36							x		x	Nieuwe gewassen voor moes- en volkstuinten	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
37							x		x	Zilte gewassen	Vegetatie & gewassen	Landbouw en gewaskeuze
							*					
									*			
38			x							Luchtzakken/Airbag Water Storage (in een watergang)	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
39	x									Retentiegebied (Nood overloopgebied)	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
40			x	x	x		x			Waterbuffers/open water aanleggen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
			*									
				*								
							*					
41	x	x	x						x	Bovenstroomse maatregelen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
								*				

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
WABO milieu bij inrichtingen	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	geen
	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	>4	-	-	Waterschap	Waterschap	geen
Wro bestemmingsplan	>4	0	+	Provincie	Gemeente	Publiek
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Waterschap	Waterschap	Publiek/privaat
Overige	>4	0	0	Provincie	Waterschap	Publiek

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofddcluster	Cluster
42		x	x	x	x	x	x	x	x	Klimaatbuffer	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
		*										
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
43	x	x	x							Verdiepingen in rivier of ander open water	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
44	x	x	x	x	x					Seizoensberging	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
				*								
45	x									Uiterwaard afgraven en/of vergroten	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
46			x				x	x		Waterslinger	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
			*									
				*								
							*					
47			x	x	x			x		Bergkratten	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
					*							
48			x	x	x					Water bergen in bermen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
					*							

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Veerkrachtig	Stad		Middellange termijn	=	+	o	o	+	o	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Wijk		Direct	=	o	o	o	o	o	o	o	+	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
	Flexibel	Regio		Direct	=	o	o	o	o	o	o	+	+	10-20
			Matig											
			Matig											
			Groot											
			Matig											
			Klein											
	Flexibel	Regio	Groot	Direct	>	o	o	o	o	o	o	o	++	nvt
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	o	o	+	o	o	+	±	>20
			Matig											
			Klein											
			Matig											
	Robuust	Perceel		Direct	=	o	o	o	o	o	o	o	+	>20
			Groot											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Straat		Direct	=	+	o	o	o	o	o	+	++	nvt
			Groot											
			Matig											
			Matig											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofcluster	Cluster
42		x	x	x	x	x	x	x	x	Klimaatbuffer	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
		*										
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
								*				
43	x	x	x							Verdiepingen in rivier of ander open water	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
44	x	x	x	x	x					Seizoensberging	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
	*											
		*										
			*									
				*								
					*							
45	x									Uiterwaard afgraven en/of vergroten	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
46			x				x	x		Waterslinger	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Watersysteem)
			*									
				*								
							*					
47			x	x	x			x		Bergkratten	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
					*							
48			x	x	x					Water bergen in bermen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
					*							

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Wro bestemmingsplan	>4	o	+	Provincie	Waterschap	Publiek/privaat
Overige	<2	o	+	Waterschap	Waterschap	geen
Wro bestemmingsplan	<2	o	+	Waterschap	Waterschap	Publiek
Meerdere	2-4	o	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
Meerdere	2-4	-	+	Waterschap	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Overige	<2	o	o	Gemeente	Gemeente	Privaat
Wro bestemmingsplan	<2	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaveldaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofddcluster	Cluster
49	x		x	x	x	x	x		x	Waterparken	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
	*											
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
									*			
50			x							Waterpleinen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
51			x					x		Bergingsriolen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*					*				
								*				
52			x					x		Bergbezinkbassins	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*					*				
								*				
53			x				x			Blauwe daken	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*				*					
							*					
54			x	x						Regenton / regentank	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
55			x							Superdrain	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
56			x							Waterafvoer via brede straten	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
57			x							Open/verzonken afvoergoot	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
58			x							Verhoogde stoepranden	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
			*									
59			x					x		Gescheiden rioolstelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
			*					*				
								*				
60				x						Grijswatersysteem	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
61		x	x					x		Pompcapaciteit vergroten	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
		*										
			*									
								*				

Algemeen			Effectiviteit				Bijdrage aan maatschappelijke doelen						Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Veerkrachtig	Wijk		Direct	1+	+	0	0	+	+	+	+	+	10-20
			Klein											
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
			Matig											
	Flexibel	Wijk	Groot	Direct	=	+	0	0	+	+	0	+	-	>20
	Robuust	Straat		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	<10
			Groot											
			Klein											
	Robuust	Wijk		Direct	=	0	0	0	0	0	0	+	-	>20
			Matig											
			Groot											
	Flexibel	Gebouw		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	>20
			Matig											
			Groot											
	Flexibel	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
			Matig											
			Klein											
	Robuust	Straat	Groot	Direct	<	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
	Robuust	Wijk	Groot	Direct	<	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
	Robuust	Straat	Groot	Direct	<	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
	Robuust	Straat	Groot	Direct	<	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
			Groot											
ja	Robuust	Wijk		Direct	=	+	+	0	0	0	0	+	+	>20
			Matig											
			Groot											
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	0	0	0	+	-	10-20
	Robuust	Wijk		Direct	=	0	-	0	+	0	0	0	±	<10
			Groot											
			Groot											
			Matig											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldval	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
49	x		x	x	x	x	x		x	Waterparken	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
	*											
			*									
				*								
					*							
						*						
							*					
									*			
50			x							Waterpleinen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
51			x					x		Bergingsriolen	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
								*				
52			x					x		Bergbezinkbassins	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
								*				
53			x				x			Blauwe daken	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
							*					
54			x	x						Regenton / regentank	Waterafvoer en -berging	Waterberging (Stedelijk)
			*									
				*								
55			x							Superdrain	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
56			x							Waterafvoer via brede straten	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
57			x							Open/verzonken afvoergoot	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
58			x							Verhoogde stoepranden	Waterafvoer en -berging	Afvoer hemelwater
			*									
59			x					x		Gescheiden rioelstelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
			*									
								*				
60				x						Grijswatersysteem	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
61		x	x					x		Pompcapaciteit vergroten	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
		*										
			*									
								*				

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Wro bestemmingsplan	2-4	-	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
Meerdere	>4	o	o	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
Waterwet	<2	o	+	Gemeente	Gemeente	geen
Waterwet	<2	o	o	Gemeente	Gemeente	geen
WABO bouw en strijdig gebruik	2-4	o	o	Particulier/privaat	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
	<2	o	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	o	o	Gemeente	Gemeente	Publiek
Meerdere	<2	+	o	Gemeente	Gemeente	Publiek
Meerdere	<2	o	o	Gemeente	Gemeente	Publiek
Meerdere	<2	+	+	Gemeente	Gemeente	Publiek
Meerdere	<2	-	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek
Meerdere	<2	-	o	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
WABO milieu bij inrichtingen	<2	-	o	Variabel	Variabel	Publiek

Klimaatthema's									(Clustering van) maatregelen			
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maiveildaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofddcluster	Cluster
62			x							Gemengd stelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
63			x					x		Verbeterd gescheiden stelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
			*					*				
64			x							Installatie ter voorkoming waterslag - Backwater flap	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
65			x				x	x		Natuurvriendelijke oevers	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*				*					
								*				
66				x	x	x				Ondiepe sloten, graafbeperkingen en het isoleren van wellen	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
				*								
					*							
						*						
67			x					x		Opschonen en verbreden van watergangen	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*									
								*				
68			x					x		Onderhoud watersysteem	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*									
								*				
69			x					x		Baggeren van rivierbed	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*									
								*				
70	x	x		x	x	x				Compartimentering aanvoerende grote wateren (rivieren)	Waterafvoer en -berging	Watersysteem optimaliseren
	*											
		*										
			*									
					*							
						*						

Algemeen			Effectiviteit				Bijdrage aan maatschappelijke doelen						Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Wijk	Groot	Direct	=	0	-	0	0	0	0	-	=	>20
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	+	0	0	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	0	0	+	0	0	+	+	>20
ja	Veerkrachtig	Straat		Direct	1+	+	0	0	+	0	0	+	±	10-20
			Matig											
			Klein											
			Groot											
ja	Robuust	Wijk		Direct	1+	0	0	0	+	0	0	+	=	nvt
			Klein											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	0	+	0	+	+	=	>20
			Groot											
			Matig											
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	0	0	+	0	+	+	=	10-20
			Matig											
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	0	+	0	+	+	=	10-20
			Matig											
			Matig											
	Flexibel	Regio		Direct	=	-	0	+	0	0	0	0	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Groot											
			Groot											
			Groot											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
62			x							Gemengd stelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
63			x					x		Verbeterd gescheiden stelsel	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
			*					*				
64			x							Installatie ter voorkoming waterslag - Backwater flap	Waterafvoer en -berging	Transport hemel- en afvalwater
65			x				x	x		Natuurvriendelijke oevers	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*				*	*				
66				x	x	x				Ondiepe sloten, graafbeperkingen en het isoleren van wellen	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
				*	*	*						
67			x					x		Opschonen en verbreden van watergangen	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*					*				
68			x					x		Onderhoud watersysteem	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*					*				
69			x					x		Baggeren van rivierbed	Waterafvoer en -berging	Beheer watergangen
			*					*				
70	x	x		x	x	x				Compartimentering aanvoerende grote wateren (rivieren)	Waterafvoer en -berging	Watersysteem optimaliseren
	*											
		*										
			*		*	*						
					*	*						

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Wro bestemmingsplan	<2	o	o	Gemeente	Gemeente	geen
Wro bestemmingsplan	<2	-	o	Gemeente	Gemeente	Publiek
WABO milieu bij inrichtingen	<2	o	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	-	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Waterwet	<2	o	+	Waterschap	Particulier/privaat	Publiek/privaat
Waterwet	<2	-	o	Waterschap	Waterschap	Publiek
Waterwet	<2	o	o	Waterschap	Waterschap	Publiek/privaat
Waterwet	<2	o	o	Waterschap	Waterschap	geen
Meerdere	>4	-	-	Rijk	Rijk	geen

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verziltig	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
71				x	x	x				Zoetwateraanvoer via alternatieve bronnen en routes	Waterafvoer en -berging	Watersysteem optimaliseren
				*								
					*							
						*						
72							x	x		Stromend oppervlaktewater	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
							*					
								*				
73								x		Maatregelen blauwalgen bestrijding	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
74								x		Legionella bestrijdings maatregelen	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
75					x					Doorspoelen met zoet water	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
76			x				x	x	x	Helofytenfilters	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
			*									
							*					
								*				
									*			
77								x		Dentrale zuivering	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
78				x	x		x	x	x	Gebruik zuiverings-moerassen	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
				*								
					*							
							*					
								*				
									*			
79							x			Beschaduw van gebouwen	Ontwerp & inrichting	Beschaduw
80			x	x	x	x	x	x	x	Beschaduw door bomen	Ontwerp & inrichting	Beschaduw
			*									
				*								
					*							
						*						
						*						
							*		*			
								*				
81							x			Doeken boven straten	Ontwerp & inrichting	Beschaduw

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Ad-hoc	Regio		Direct	<	0	0	+	0	0	0	+	±	<10
			Groot											
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Wijk		Direct	=	+	-	0	+	0	+	+	+	>20
			Groot											
			Matig											
	Ad-hoc	Wijk	Groot	Direct	<	+	0	+	+	+	+	+	±	>20
	Ad-hoc	Gebouw	Groot	Direct	=	0	-	0	+	0	0	0	±	>20
	Ad-hoc	Regio	Groot	Direct	<	0	-	+	0	0	0	0	±	<10
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	0	+	0	0	+	-	10-20
			Matig											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	>	0	0	0	0	0	0	0	-	10-20
	Robuust	Wijk		Direct	1+	+	0	0	+	0	+	+	±	>20
			Matig											
			Matig											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
ja	Flexibel	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	<10
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	>20
			Matig											
			Klein											
			Klein											
			Klein											
			Groot											
			Klein											
			Groot											
ja	Ad-hoc	Straat	Groot	Direct	<	0	+	0	+	0	0	+	+	<10

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
71				x	x	x				Zoetwateraanvoer via alternatieve bronnen en routes	Waterafvoer en -berging	Watersysteem optimaliseren
				*								
					*							
						*						
72							x	x		Stromend oppervlaktewater	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
							*					
								*				
73								x		Maatregelen blauwalgen bestrijding	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
74								x		Legionella bestrijdings maatregelen	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
75					x					Doorspoelen met zoet water	Waterafvoer en -berging	Waterkwaliteit
76			x				x	x	x	Helofytenfilters	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
			*									
							*					
								*				
									*			
77								x		Dentrale zuivering	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
78				x	x		x	x	x	Gebruik zuiveringsmoerassen	Waterafvoer en -berging	Zuivering overstortwater
				*								
					*							
							*					
								*				
									*			
79							x			Beschaduwten van gebouwen	Ontwerp & inrichting	Beschaduwten
80			x	x	x	x	x	x	x	Beschaduwten door bomen	Ontwerp & inrichting	Beschaduwten
			*									
				*								
					*							
						*						
						*						
							*					
								*				
									*			
81							x			Doeken boven straten	Ontwerp & inrichting	Beschaduwten

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Waterwet	<2	o	-	Waterschap	Waterschap	geen
Waterwet	<2	o	o	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek
Waterwet	<2	o	-	Waterschap	Waterschap	geen
Meerdere	<2	o	-	Variabel	Variabel	geen
Waterwet	<2	-	-	Waterschap	Waterschap	geen
Meerdere	2-4	-	o	Waterschap	Waterschap	Publiek
Meerdere	>4	o	-	Waterschap	Waterschap	Publiek/privaat
Waterwet	2-4	-	o	Provincie	Waterschap	Publiek
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	o	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Overige	<2	-	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	o	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat

Klimaatthema's										(Clustering van) maatregelen		
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
82							x			Smalle straten zonder inval zonlicht op wegdek tijdens middagzon	Ontwerp & inrichting	Beschaduw
83							x			Sproei installaties terrassen en (platte) daken	Ontwerp & inrichting	Besproeien
84							x		x	Besproeien wegen	Ontwerp & inrichting	Besproeien
							*					
									*			
85				x			x		x	Besproeien openbaar groen	Ontwerp & inrichting	Besproeien
				*								
							*					
									*			
86							x			Laan constructie	Ontwerp & inrichting	Bevorderen wind-circulatie
87							x		x	Bepplanting bij invoeropening ventilatielucht	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
88							x		x	Natuurlijke ventilatie in gebouwen	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
89							x		x	Standaard toepassen horren	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
90									x	Filters in ventilatiesystemen	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
91							x			Binnenplaatsen/Buitenterrassen bij horeca voorzieningen	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
92			x				x		x	Architectuur (o.a. oriëntatie op zon en wind)	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
			*									
							*					
									*			
93							x			Hoge reflectiewaarde/materiaalkeuze	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
94							x			Geïsoleerde, warmtewerende gebouw(ensembles)	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
95			x							Kruipruimteeloos bouwen	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
96							x			Mediterrane bouwstijl	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
	Robuust	Wijk	Groot	Direct	<	0	+	0	0	-	0	0	++	nvt
ja	Ad-hoc	Gebouw	Groot	Direct	<	0	0	+	+	0	0	+	+	<10
ja	Ad-hoc	Straat		Direct	<	0	0	0	+	0	0	+	±	>20
			Groot											
			Matig											
ja	Ad-hoc	Wijk		Direct	<	+	0	0	+	0	0	+	±	<10
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Straat	Matig	Direct	1+	0	+	0	+	0	0	+	=	nvt
	Robuust	Perceel		Direct	=	+	+	0	+	0	0	+	+	<10
			Groot											
			Matig											
ja	Robuust	Gebouw		Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	<10
			Matig											
			Groot											
	Robuust	Gebouw		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
			Klein											
			Klein											
ja	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	0	0	+	0	0	+	+	>20
ja	Ad-hoc	Perceel	Klein	Direct	=	0	+	+	+	+	+	+	±	nvt
ja	Robuust	Gebouw		Direct	=	0	+	+	+	0	0	+	+	>20
			Matig											
			Matig											
			Matig											
ja	Robuust	Gebouw	Matig	Direct	<	0	+	0	+	0	0	+	+	<10
ja	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	>20
ja	Robuust	Gebouw	Matig	Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	>20
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	>20

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)									(Clustering van) maatregelen			
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verziltig	Maaiveldvaling	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
82							x			Smalle straten zonder inval zonlicht op wegdek tijdens middagzon	Ontwerp & inrichting	Beschaduw
83							x			Sproei installaties terrassen en (platte) daken	Ontwerp & inrichting	Besproeien
84							x	x		Besproeien wegen	Ontwerp & inrichting	Besproeien
							*					
									*			
85				x			x	x		Besproeien openbaar groen	Ontwerp & inrichting	Besproeien
				*								
							*					
									*			
86							x			Laan constructie	Ontwerp & inrichting	Bevorderen wind-circulatie
87							x	x		Bepanting bij invoeropening ventilatielucht	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
88							x	x		Natuurlijke ventilatie in gebouwen	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
89							x	x		Standaard toepassen horren	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
							*					
									*			
90								x		Filters in ventilatiesystemen	Ontwerp & inrichting	Inpandige luchtkwaliteit
91							x			Binnenplaatsen/Buitenterassen bij horeca voorzieningen	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
92			x				x	x		Architectuur (o.a. oriëntatie op zon en wind)	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
			*									
							*					
									*			
93							x			Hoge reflectiewaarde/materiaalkeuze	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
94							x			Geïsoleerde, warmtewerende gebouw(ensembles)	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
95			x							Kruipruimteloos bouwen	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur
96							x			Mediterrane bouwstijl	Ontwerp & inrichting	Bouwen en architectuur

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Wro bestemmingsplan	2-4	+	+	Gemeente	Gemeente	geen
Waterwet	<2	0	-	Particulier/privaat	Particulier/privaat	geen
Waterwet	<2	0	-	Gemeente	Gemeente	geen
Waterwet	<2	0	-	Gemeente	Gemeente	geen
Wro bestemmingsplan	>4	0	+	Gemeente	Gemeente	geen
	<2	0	+	Particulier/privaat	Particulier/privaat	geen
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	+	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Particulier/privaat	geen
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	0	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Wro structuurvisie	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	0	0	0	+	+	>20
ja	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	=	nvt
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	=	nvt
ja	Flexibel	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	>20
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	<	0	0	0	+	0	0	+	=	>20
ja	Robuust	Gebouw		Direct	=	+	0	0	+	+	+	+	+	<10
				Matig										
				Matig										
	Robuust	Gebouw		Direct	1+	0	0	+	+	0	0	+	=	>20
				Groot										
				Groot										
				Groot										
				Matig										
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	=	0	+	0	+	0	0	+	+	>20
ja	Robuust	Perceel	Groot	Direct	<	0	0	+	+	+	0	+	=	>20
	Robuust	Perceel		Direct	1+	+	+	+	0	0	+	+	-	>20
				Groot										
				Groot										
				Matig										
	Robuust	Gebouw		Lange termijn	=	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
				Groot										
				Groot										
	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	0	0	+	+	0	0	+	±	10-20
	Robuust	Gebouw		Direct	=	0	0	+	+	0	0	+	+	10-20
				Groot										
				Matig										
	Veerkrachtig	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	10-20
				Groot										
				Matig										
	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	10-20
				Matig										
				Groot										
				Matig										

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	-	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	-	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	2-4	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	2-4	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	geen
Meerdere	<2	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	-	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Wro bestemmingsplan	2-4	0	+	Variabel	Variabel	Publiek
WABO bouw en strijdig gebruik	2-4	0	+	Particulier/privaat	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
WABO bouw en strijdig gebruik	2-4	0	0	Particulier/privaat	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	>4	0	0	Gemeente	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat

Klimaatthema's									(Clustering van) maatregelen			
Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaivelddalig	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
112	X	X	X							Brugwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
		*										
			*									
113	X		X							Oeverwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
			*									
114	X		X							Paalwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
			*									
115	X		X							Aanplemping	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
			*									
116	X	X								Kunstmatig eiland	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
		*										
117		X	X				X		X	Locatiekeuze verstedelijking	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
		*										
			*									
							*					
								*				
118	X	X	X							Nieuwe rivier of kanaal	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
		*										
			*									
119			X							Profileren maaiveld	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
120	X	X	X							Hoogwatergeul	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
		*										
	*											
121	X									Terpen/vluchtplaatsen	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
122	X		X			X				Bouwpeilverhoging (verhoogde infra)	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
	*											
			*									
						*						
123		X	X			X				Polder ophogen	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
		*										
			*									
						*						

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	+	0	0	0	+	=	<10
			Groot											
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	+	+	=	<10
			Matig											
			Groot											
	Robuust	Perceel		Direct	=	+	0	+	0	0	0	+	+	10-20
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Stad		Direct	1+	+	0	+	0	0	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Regio		Direct	=	+	0	+	0	0	+	+	-	>20
			Groot											
			Matig											
	Veerkrachtig	Regio		Middellange termijn	1+	+	0	+	+	+	+	+	=	nvt
			Groot											
			Groot											
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Regio		Direct	1+	+	0	+	+	0	+	+	-	>20
			Matig											
			Matig											
			Groot											
ja	Robuust	Straat	Groot	Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
	Robuust	Regio		Direct	<	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
			Groot											
			Groot											
	Robuust	Wijk	Groot	Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	-	>20
	Veerkrachtig	Gebouw		Direct	1+	0	0	+	0	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
	Robuust	Regio		Direct	1+	0	0	+	0	0	0	0	-	>20
			Groot											
			Groot											
			Matig											

Klimaatthema's (vervolg vorige spread)

(Clustering van) maatregelen

Maatregelnummer	Binnendijkse veiligheid	Buitendijkse veiligheid	Wateroverlast	Overlast-Droogte	Verzilting	Maaivelddalings	Hitte	Waterkwaliteit	Luchtkwaliteit	Maatregel	Hoofdcluster	Cluster
112	X	X	X							Brugwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
		*										
			*									
113	X		X							Oeverwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
			*									
114	X		X							Paalwoningen	Ontwerp & inrichting	Waterbestendig bouwen
	*											
			*									
115	X		X							Aanplemping	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
			*									
116	X	X								Kunstmatig eiland	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
		*										
117		X	X				X		X	Locatiekeuze verstedelijking	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
		*										
			*									
							*					
								*				
118	X	X	X							Nieuwe rivier of kanaal	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
	*											
		*										
			*									
119			X							Profileren maaiveld	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
120	X	X	X							Hoogwatergeul	Ontwerp & inrichting	Gebiedsinrichting
		*										
	*											
121	X									Terpen/vluchtplaatsen	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
122	X		X			X				Bouwpeilverhoging (verhoogde infra)	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
	*											
			*									
						*						
123		X	X			X				Polder ophogen	Ontwerp & inrichting	Ophogingen
		*										
			*									
						*						

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Meerdere	2-4	-	+	Gemeente	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	2-4	-	+	Variabel	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	2-4	0	+	Particulier/privaat	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	>4	-	-	Rijk	Rijk	Publiek
Meerdere	>4	-	-	Rijk	Rijk	Publiek
Wro structuurvisie	>4	0	0	Provincie	Gemeente	Publiek
Meerdere	>4	-	0	Variabel	Variabel	Publiek
Wro bestemmingsplan	2-4	0	-	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	>4	-	0	Rijk	Eigenaar/beheerder	Publiek
Wro bestemmingsplan	2-4	0	-	Provincie	Provincie	Publiek
Wro bestemmingsplan	2-4	+	0	Gemeente	Gemeente	Publiek
Wro structuurvisie	2-4	+	0	Variabel	Variabel	Publiek/privaat

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen							Financiën	
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Robuust	Perceel	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	+	-	<10
ja	Flexibel	Perceel		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	+	
			Groot											
			Matig											
	Veerkrachtig	Wijk	Groot	Direct	=	+	0	+	0	0	+	+	-	<10
	Veerkrachtig	Wijk	Groot	Direct	=	+	0	+	0	0	+	+	-	
	Flexibel	Straat		Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	+	
			Matig											10-20
			Matig											
	Robuust	Regio		Direct	1+	-	0	+	0	0	0	0	-	
			Groot											>20
			Groot											
	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	0	+	+	0	0	0	+	-	
	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	+	-	>20
	Robuust	Gebouw	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	+	-	
	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	+	+	+	0	0	+	+	-	
	Robuust	Stad	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	+	0	+	-	nvt
	Robuust	Stad	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	+	-	
ja	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	+	0	0	0	0	+	+	-	
	Robuust	Regio	Matig	Direct	1+	0	0	+	-	0	0	0	-	
	Robuust	Regio	Matig	Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	-	
	Robuust	Regio		Direct	1+	0	+	+	+	+	+	+	-	>20
			Groot											
			Groot											
	Flexibel	Regio	Groot	Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	-	
	Flexibel	Regio	Groot	Direct	1+								-	>20
	Flexibel	Regio	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	0	-	>20
	Robuust	Stad	Groot	Direct	1+	0	0	+	0	0	0	0	-	
ja	Robuust	Stad	Groot	Direct	1+	-	0	+	0	+	+	+	-	
ja	Robuust	Regio	Groot	Direct	1+	+	+	+	+	+	+	+	-	>20
	Flexibel	Stad	Groot	Direct	1+								+	>20
ja	Veerkrachtig	Stad		Direct	=	0	0	+	+	0	0	+	+	
			Groot											
			Groot											

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Meerdere	<2	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
WABO bouw en strijdig gebruik	<2	-	0	Particulier/privaat	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	>4	-	0	Particulier/privaat	Gemeente	Publiek/privaat
Meerdere	2-4	-	0	Particulier/privaat	Gemeente	Publiek/privaat
Waterwet	<2	0	-	Waterschap	Waterschap	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	<2	0	-	Variabel	Variabel	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	<2	0	0	Variabel	Variabel	geen
Meerdere	<2	0	0	Variabel	Variabel	geen
Meerdere	2-4	-	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	<2	-	-	Variabel	Variabel	geen
Meerdere	<2	-	-	Variabel	Variabel	geen
Meerdere	<2	-	-	Variabel	Variabel	geen
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	2-4	0	0	Variabel	Variabel	Publiek
Meerdere	<2	0	-	Variabel	Variabel	geen
Overige	<2	0	0	Variabel	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat

Algemeen			Effectiviteit			Bijdrage aan maatschappelijke doelen						Financiën		
No regret maatregel	Basisprincipe	Schaalniveau	Bijdrage aan adaptatiedoel	Tijdschaal Effect	Neveneffecten	Biodiversiteit	Energieverbruik	Economische spin-off	Leefomgevingskwaliteit (fysiek)	Leefbaarheid/sociale cohesie	Recreatie/sportieve mogelijkheden	Saldo bijdrage aan andere maatschappelijke doelen	Aanlegkosten	Terugverdientijd (in jaren)
ja	Veerkrachtig	Stad		Direct	=	+	0	0	+	0	0	+	+	10-20
			Groot											
			Groot											
			Matig											
	Robuust	Regio		Direct	=	0	0	+	0	0	0	0	-	>20
			Groot											
			Groot											
ja	Robuust	Stad		Direct	=	0	0	+	+	0	0	+	+	>20
			Groot											
			Groot											
ja	Flexibel	Stad		Direct	>	0	0	0	0	0	0	0	=	nvt
			Matig											
			Matig											
	Robuust	Stad		Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	+	nvt
			Matig											
			Groot											
ja	Flexibel	Wijk		Direct	=	0	0	0	0	0	0	0	++	nvt
			Matig											
			Matig											
	Veerkrachtig	Gebouw		Direct	=	0	0	0	+	0	0	+	±	>20
			Matig											
			Groot											
			Matig											
ja	Veerkrachtig	Regio		Direct	1+	0	0	0	0	0	0	0	+	10-20
			Groot											
			Matig											

Uitvoerbaarheid		Beheer en onderhoud		Organisatie		
Relevante wet- en regelgeving	Realisatietermijn (in jaren)	Intensiteit Beheer en onderhoud	Monitoring	Verantwoordelijke aanleg	Verantwoordelijke beheer en onderhoud	Publiek-private samenwerking
Overige	<2	0	-	Variabel	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Wro structuurvisie	>4	0	+	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Wro structuurvisie	2-4	0	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	<2	0	0	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat
Wro bestemmingsplan	<2	0	+	Gemeente	Gemeente	Publiek
Overige	<2	0	+	Waterschap	Waterschap	Publiek
WABO Bijzondere wetgeving en APV	<2	0	0	Eigenaar/beheerder	Eigenaar/beheerder	Publiek/privaat
Meerdere	>4	0	+	Gemeente	Gemeente	Publiek/privaat

LEGENDA MATRIX KLIMAATADAPTATIEDOELN		
1.	ALGEMEEN	
1.1.	Klimaatthema	
	Binnendijkse veiligheid Buitendijkse veiligheid Wateroverlast Overlast door droogte Verzilting Maaiveldvaling Hitte Waterkwaliteit Luchtkwaliteit	
1.2.	No regret maatregel	
	Een maatregel heeft een 'no regret' potentie wanneer deze geen ongewenste neveneffecten heeft op de klimaatrobustheid van de stedelijke leefomgeving en de kostenverhoging van de maatregel ten opzichte van de autonome ontwikkelingen marginaal is. Vooral bij het 'meekoppelen' van maatregelen met lopende beheer- en onderhoudscycli, is de potentie aanwezig.	
	Ja mogelijke no regret maatregel leeg vak onbekend of geen no regret maatregel	
1.3.	Schaalniveau	
	Regio Stad Wijk Straat Perceel Gebouw	
1.4.	Basisprincipe	
	Robuust Veerkrachtig Flexibel Ad-hoc	is bestand tegen X kan zich herstellen na X kan zich aanpassen aan X curatief - in geval van dreiging of melding van X
2.	EFFECTIVITEIT	
2.1	Bijdrage aan adaptatiedoel	
	Groot Matig Klein	
2.2	Tijdschaal van Effect	
	Direct resultaat Middenlange termijn Lange termijn oplossing	< 2 jaar 2-4 jaar > 4 jaar
2.3	Beïnvloedt het effect van andere maatregelen	
	> < 1+ =	vergroot/versterkt het effect van andere maatregelen verkleint/hindert het effect van andere maatregelen heeft meerdere invloeden op het effect van andere maatregelen heeft geen invloed op het effect van andere maatregelen
2.4a	Evidente interactie met andere thema's	
	Biodiversiteit Energieverbruik Economische spin-off Leefomgevingkwaliteit (fysiek) Leefbaarheid/sociale cohesie Recreatie/sportieve mogelijkheden	+ / - / o + / - / o + / - / o + / - / o + / - / o + / - / o
		biodiversiteit gaat erop vooruit/achteruit/blijft op hetzelfde niveau energieverbruik vermindert/vermeerdert/blijft op hetzelfde niveau stimuleert economische ontwikkeling/remt economische ontwikkeling/heeft geen of een neutraal effect op de economische ontwikkeling leefomgevingkwaliteit/sociale cohesie gaat erop vooruit/achteruit/blijft op hetzelfde niveau leefbaarheid gaat erop vooruit/achteruit/blijft op hetzelfde niveau recreatie/sportieve mogelijkheden nemen toe/af/blijven op hetzelfde niveau
2.4b	Saldo bijdrage aan maatschappelijke doelen	
	+ 0 -	per saldo een positieve bijdrage aan de maatschappelijke doelen per saldo een neutrale bijdrage aan de maatschappelijke doelen/geen effect op de maatschappelijke doelen per saldo een negatieve bijdrage aan de maatschappelijke doelen
3.	FINANCIËN	
3.1	Aanlegkosten	
	++ + +/- = -	goedkoper dan het reguliere alternatief beperkte meerkosten indien gecombineerd met regulier werk lage aanlegkosten maar niet te combineren met reguliere maatregelen vergelijkbaar met reguliere maatregelen op zelfde schaalniveau hoge aanlegkosten

3.2	Terugverdientijd (in jaren)	
Termijn waarbinnen het geïnvesteerde bedrag terugverdient wordt (op basis besparingen en/of gegenereerde baten)		
< 10 jaar 10-20 jaar > 20 jaar		
4.	UITVOERBAARHEID	
4.1.	Relevante wet- en regelgeving	
WABO bouw en strijdig gebruik	met 'strijdig' wordt bedoeld: strijdig met de vigerende bestemming	
WABO milieu bij inrichtingen	het wettelijke begrip 'inrichtingen' omvat ook bedrijven met een zekere belasting op de omgeving; zie Besluit Omgevingsrecht, bijlage 1	
WABO bijzondere wetgeving en APV	betreft alle overige toestemmingen voor activiteiten en festiviteiten, terrasvergunning, drank, licht, geluid etc.	
Wro structuurvisie	bevat visie op de ontwikkelrichting van een grondgebied; wordt later specifiek gemaakt in het bestemmingsplan	
Wro bestemmingsplan	de gemeente geeft hierin exact aan wat waar komt (incl. waterhuishouding, verkeerscirculatie e.d.); nieuwe wijken moeten een bestemmingsplanprocedure in zijn geheel doorlopen, dit valt niet onder de WABO	
Waterwet	is in werking per december 2009; wordt als een complexe wet gezien - raadpleeg zonodig de helpdesk (www.helpdeskwater.nl)	
Meerdere Overige	maatregel raakt aan meerdere bovengenoemde wetten en regels maatregel raakt aan andere wetten en regels dan bovengenoemde	
4.2.	Realisatietermijn	
< 2 jaar 2-4 jaar > 4 jaar		
5.	BEHEER EN ONDERHOUD	
5.1.	Intensiteit Beheer en onderhoud	
+ 0 -	lagere intensiteit beheer en onderhoud dan bij conventionele investering gelijke intensiteit beheer en onderhoud als bij conventionele investering hogere intensiteit beheer en onderhoud dan bij conventionele investering	
5.2.	Monitoring	
+ 0 -	functioneren hoeft niet of nauwelijks gemonitord te worden functioneren dient periodiek gemonitord te worden functioneren dient intensief gemonitord te worden	
6.	ORGANISATIE	
6.1	Verantwoordelijk voor aanleg	
De verantwoordelijke organisatie is genoemd op basis van het laagst mogelijke schaalniveau (categorie 1.2)		
Gemeente Waterschap Provincie Rijk (inclusief uitvoerende diensten, zoals RWS en DLG) Particulier / Privaat Eigenaar / Beheerder Variabel	indien de verantwoordelijke instantie afhankelijk is van de situatie of het schaalniveau	
6.2.	Verantwoordelijk voor beheer en onderhoud	
De benoemde verantwoordelijke organisatie is benoemd op basis van het laagst mogelijke schaalniveau (categorie 1.2)		
Gemeente Waterschap Provincie Rijk (inclusief uitvoerende diensten, zoals RWS en DLG) Particulier / Privaat Eigenaar / Beheerder Variabel - indien de verantwoordelijke instantie afhankelijk is van de situatie of het schaalniveau		
6.3.	Publiek-private samenwerkingsmogelijkheden	
Uitsluitend publiek Uitsluitend privaat Publiek-privaat geen		

Deltaprogramma | Nieuwbouw en herstructurering

Het Deltaprogramma is een nationaal programma. Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen werken hierin samen met inbreng van de maatschappelijke organisaties. Het doel is om Nederland ook voor de volgende generaties te beschermen tegen hoogwater en te zorgen voor voldoende zoetwater.

Het Deltaprogramma kent negen deelprogramma's:

- Veiligheid
- Zoetwater
- Nieuwbouw en herstructurering
- Rijnmond-Drechtsteden
- Zuidwestelijke Delta
- IJsselmeergebied
- Rivieren
- Kust
- Waddengebied

Het Deltaprogramma staat onder regie van de deltacommissaris, regeringscommissaris voor het Deltaprogramma.

www.rijksoverheid.nl/deltaprogramma
www.delta-programmanieuwbouwenherstructurering.nl

De maatregelenmatrix is uitgevoerd in opdracht van het Deelprogramma Nieuwbouw en Herstructurering door MHW

Maart 2012